

Sikkerhedsdatablad ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 25.03.2014

Revisions nr. 3

Revision: 25.03.2014

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

- **1.1 Produktidentifikator**
- **Handelsnavn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)**
- **Artikelnummer: 158576**
- **1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **Stoffets/præparatets anvendelse**
Mikronæringsstof.
Gødningsmiddel
- **1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet**
- **Producent/leverandør**
AZELIS
Posthofbrug 12, box 6
B-2600 Antwerp
Belgium
- **For yderligere informations:**
Azelis
E mail: sds@azelis.com
- **1.4 Nødtelefon:**
+ 33 (0) 1 44 73 10 02 (Carechem 24*7)
Vejledning om kemiske nødstilfælde, spild, brand eller førstehjælp national nødtelefonnummer:
Czech Republic: Toxikologické informační středisko (TIS), Klinika nemocí z povolání, Na Bojišti 1,
128 08 Praha 2, Tel – nonstop: + 420 224 919 293, + 420 224 915 402
France : Orfila 01.45.42.59.59
Netherlands: National vergiftiging info centrum: 030-2748888
Denmark Giftlinien +45 82 12 12 12
Sverige +46 08-33 12 31
Norge Giftcentralen +47 22 59 13 00
Schweizerisches Toxikologisches Informationszentrum Telefon +41 145
Finland: Myrkytystietokeskus, puh. 09-471977 tai 09-4711/Myrkytystietokeskus
Vergiftungsinformationszentrale Wien Telefon +43 1 4064343
Romania: BIROUL PT REGULAMENTUL SANITAR INTERNATIONAL SI INFORMARE
TOXICOLOGICA: +4021 318 36 06
Serbia - Nacionalni centar za kontrolu trovanja: + 381 11 266 11 22
Turkey - Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü: 114
Hungary - Health Toxicological Information Service, H-1096 Budapest, Nagyvárad tér 2: +36 80 20
11 99 (free of charge within Hungary)
Croatia - Broj telefona službe za izvanredna stanja: 112
Greece - ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ : 210-77.93.777
SLOVAKIA Núdzové telefónne číslo: Národné toxikologické informačné centrum, tel: 02/ 5477 4166
Russia - Toxicological Information Centre: 8 (495) 621-68-85; 8 (495) 621-68-85

PUNKT 2: Fareidentifikation

- **2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen**
- **Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**

GHS08 sundhedsfarer

STOT RE 2

H373 Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.

(Fortsættes på side 2)

DK

Handelsnavn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)

(Fortsat fra side 1)

GHS05 ætsning

Eye Dam. 1 H318 Forårsager alvorlig øjenskade.

GHS09 miljø

Aquatic Chronic 2 H411 Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Klassificering i henhold til Rådets direktiv 67/548/EØF eller direktiv 1999/45/EF

Xn; Sundhedsskadelig

R48/20: Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indånding.

Xi; Lokalirriterende

R41: Risiko for alvorlig øjenskade.

N; Miljøfarlig

R51/53: Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

Oplysning om særlige farer for menneske og miljø:

Produktet er mærkningspligtigt i henhold til beregningsmetoden i "EF's almindelige klassificeringsdirektiv for præparater" i sidste gældende udgave.

Klassificeringssystem:

Klassificeringen stemmer overens med de aktuelle EF-liste, men er dog suppleret med oplysninger fra faglitteratur og med firmaoplysninger.

2.2 Mærkningselementer
Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008

Dette produkt er klassificeret og mærket iht. CLP-forordningen.

Farepiktogrammer

GHS05

GHS08

GHS09

Signalord Fare
Farebestemmende komponent(er) til etikettering:

Mangan(II)-Sulfat-Monohydrat

Risikosætninger

H318 Forårsager alvorlig øjenskade.

H373 Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.

H411 Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Sikkerhedssætninger

P260 Indånd ikke pulver/røg/gas/tåge/damp/spray.

P261 Undgå indånding af pulver/røg/gas/tåge/damp/spray.

P301+P312 I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: I tilfælde af ubehag, ring til en GIFTINFORMATION/læge/.../

P304+P340 VED INDÅNDING: Flyt personen til et sted med frisk luft og sørg for, at vejrtrækningen lettes.

P312 I tilfælde af ubehag, ring til en GIFTINFORMATION/læge/...

(Fortsættes på side 3)

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 25.03.2014

 Revisions nr. 3

Revision: 25.03.2014

Handelsnavn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)

P501 *Bortskaffelse af indholdet/beholderen i henhold til de lokale/regionale/nationale/internationale forskrifter.* (Fortsat fra side 2)

- **2.3 Andre farer**
- **Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke relevant.
- **vPvB:** Ikke relevant.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

- **3.1 Kemisk betegnelse: Stoffer**
- **CAS-nr. betegnelse**
10034-96-5
- **Identifikationsnummer (-numre)**
- **EC-nummer:** 232-089-9
- **Indeksnummer:** 025-003-00-4
- **3.2 Kemisk betegnelse: Blandinger**

· **Farlige indholdsstoffer:**

CAS: 10034-96-5 EINECS: 232-089-9 Indeksnummer: 025-003-00-4	Mangan(II)-Sulfat-Monohydrat Xn R48/20 Xi R41 N R51/53 <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> STOT RE 2, H373 Eye Dam. 1, H318 Aquatic Chronic 2, H411
--	--

- **Yderligere anvisninger:** Teksten til de anførte farehenvísninger fremgår af kapitel 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

- **4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger**
- **Generelle anvisninger:**
Tøj, der er forurenet med produktet, skal tages af med det samme.
Forgiftningssymptomer kan optræde med mange timers forsinkelse, derfor skal lægeovervågningen være mindst 48 timer efter et uheld.
Kontakt læge ved ildebefindende.
- **Efter indånding:** Tilførsel af frisk luft, i tilfælde af symptomer skal der søges læge.
- **Efter hudkontakt:** Almindeligvis virker produktet ikke irriterende på huden.
- **Efter øjenkontakt:**
Skyl øjnene med åbent øjenlåg i flere minutter under rindende vand.
fjern eventuelt kontaklinser
- **Efter indtagelse:**

Søg straks læge.

- Skyl munden grundigt.
- **4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

DK

(Fortsættes på side 4)

Handelsnavn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)

(Fortsat fra side 3)

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

- **5.1 Slukningsmidler**
- **Egnede slukningsmidler:**
CO₂, slukningspulver eller vandspraystråle. Større brande bekæmpes med vandspraystråle eller alkoholbestandigt skum.
- **5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **5.3 Anvisninger for brandmandskab**
- **Særlige værnemidler:**
Der skal bæres luftforsynet åndedrætsværn.
Bær fuld beskyttelsesdragt.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

- **6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**
Bær beskyttelsesudstyr. Hold ubeskyttede personer borte.
Undgå kontakt med hud og øjne.
- **6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:**
I tilfælde af indtrængen i vandløb eller kloaksystem skal de pågældende myndigheder underrettes.
Må ikke udledes i kloaksystemet/overfladevand/grundvand.
- **6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:**
Kontamineret materiale skal bortskaffes som affald ifølge punkt 13.
Sørg for tilstrækkelig udluftning.
Fyld det opsamlende materiale i mærkede beholdere.
- **6.4 Henvisning til andre punkter**
Information om sikker håndtering se kapitel 7.
Informationer vedrørende personlige værnemidler se kapitel 8.
Informationer om bortskaffelse se kapitel 13.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

- **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering**
Overhold de sædvanlige forholdsregler, der gælder for omgang med kemikalier.
Undgå støvdannelse.
Sørg for god udluftning/udsugning på arbejdspladsen.
Undgå kontakt med hud og øjne.
- **Anvisninger vedrørende brand- og eksplosionsbeskyttelse:**
Normale foranstaltninger for forebyggende brandbeskyttelse.
- **7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed**
- **Opbevaring:**
- **Krav til opbevaringsrum og beholdere:**
Opbevares i lukkede beholdere på et køligt, tørt og velventileret sted.
- **Henvisninger vedrørende opbevaring med andre stoffer:** Ikke påkrævet.
- **Yderligere oplysninger vedrørende opbevaringsbetingelserne:**
Hold beholderen tætsluttende lukket.
- **7.3 Særlige anvendelser** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

DK

(Fortsættes på side 5)

Handelsnavn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)

(Fortsat fra side 4)

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

- **Yderligere anvisninger vedrørende udformning af tekniske anlæg:**
Ingen yderligere oplysninger, se punkt 7.
- **8.1 Kontrolparametre**
- **Indholdsstoffer med arbejdspladsrelaterede grænseværdier, der skal overvåges:**
Produktet indeholder ingen relevante mængder af stoffer med arbejdspladsrelaterede grænseværdier, der skal overvåges.
- **Yderligere anvisninger:**
Baseret på de lister, der var gældende på tidspunktet for udarbejdelsen.
Brug proceskontrol for ikke at reducere luftforureningen.
- **8.2 Eksponeringskontrol**
- **Personlige værnemidler:**
- **Generelle forholdsregler vedrørende beskyttelse og hygiejne:**
Overhold de sædvanlige forholdsregler, der gælder for omgang med kemikalier.
Skal holdes borte fra føde- og drikkevarer og foderstoffer.
Vask hænder inden der holdes pause og ved arbejdsophør.
Øjenskyllestation og sikkerhed badefaciliteter bør være tilgængelige, når dette produkt håndteres.
- **Åndedrætsværn:**

Ved kortvarig eller ringe belastning skal der benyttes åndedrætsværn med filter, ved intensiv eller længere eksponering skal der benyttes lufforsynet åndedrætsværn.

NIOSH eller European Standard EN 149 godkendt filtermaske.

- **Håndbeskyttelse:**

Beskyttelseshandsker

DIN/EN 374

Handskematerialet skal være uigennemtrængeligt og kunne tåle produktet/stoffet/præparatet.

- **Handskemateriale:**
Valg af en egnet handske afhænger ikke blot af materialet, men også af yderligere kvalitetskriterier og er forskelligt fra den ene fabrikant til den anden.
- **Handskematerialets gennemtrængningstid**
Hos handskefabrikanten skal man forespørge om den nøjagtige gennemtrængningstid og overholde denne.
- **Øjenbeskyttelse:**

Tætsluttende beskyttelsesbriller

(EN 166)

- **Kropsbeskyttelse:** Brug egnet beskyttelsestøj.

DK

(Fortsættes på side 6)

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 25.03.2014

 Revisions nr. 3

Revision: 25.03.2014

Handelsnavn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)

(Fortsat fra side 5)

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

- **9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**
- **Generelle oplysninger**
- **Udseende:**

Form:	Krystallinsk pulver
Farve:	Hvidlig Lyserød
- **Lugt:** Lugtfri
- **pH-værdi:** 3,0-3,5
- **Tilstandsændring**

Smeltepunkt/smelteområde	700 °C
Kogepunkt/kogeområde	850 °C
- **Flammepunkt:** Ikke relevant.
- **Antændelighed (fast, i luftform):** Ikke bestemt.
- **Antændelsespunkt:**
- **Nedbrydningstemperatur:** Ikke bestemt.
- **Selvantændelighed:** Produktet er ikke selvantændeligt.
- **Eksplodingsfare:** Produktet er ikke eksplosivt.
- **Eksplodingsgrænser:**

Nedre:	Ikke bestemt.
Øvre:	Ikke bestemt.
- **Damptryk:** Ikke relevant.
- **Densitet ved 20 °C:** 2,9 g/cm³
- **Relativ densitet** Ikke bestemt.
- **Dampthæthed** Ikke relevant.
- **Fordampningshastighed** Ikke relevant.
- **Opløselighed i/blandbarhed med vand:**

	393 g/l
	Uopløselig.
- **Viskositet:**

dynamisk:	Ikke relevant.
kinematisk:	Ikke relevant.
- **9.2 Andre oplysninger** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet**
- **10.2 Kemisk stabilitet**
- **Termisk nedbrydning/forhold, der bør undgås**
Ingen nedbrydning ved formålsbestemt opbevaring og håndtering.
- **10.3 Risiko for farlige reaktioner** Der er ikke kendskab til nogen farlige reaktioner.
- **10.4 Forhold, der skal undgås** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **10.5 Materialer, der skal undgås:** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

(Fortsættes på side 7)

Handelsnavn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)

(Fortsat fra side 6)

- **10.6 Farlige nedbrydningsprodukter:**
Der er ikke kendskab til nogen farlige nedbrydningsprodukter.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

- **11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger**
- **Akut toksicitet:**
- **Primær irritationsvirkning:**
- **på huden:** Ingen særlige sundhedsfarer oplyst
- **på øjet:** Ingen særlige sundhedsfarer oplyst
- **ved indtagelse:** Farlig ved indtagelse.
- **ved indånding:** Farlig ved indånding.
- **Yderligere toksikologiske oplysninger:**
Ifølge beregningsmetoden i henhold til beregningsmetoden i "EF's almindelige klassificeringsdirektiv for præparater" i sidste gældende udgave har produktet følgende farer:
Sundhedsskadelig
Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

- **12.1 Toksicitet**
- **Toksicitet i vand:** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **12.2 Persistens og nedbrydelighed** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **12.3 Bioakkumuleringspotentiale** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **12.4 Mobilitet i jord** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **Økotoksicitet**
- **Bemærkning:** Giftig for fisk.
- **Yderligere økologiske oplysninger:**
- **Generelle anvisninger:**
Fareklasse for vand 2 (Selvklassificering): vandforurenende
Må ikke udledes i grundvandet, vandløb eller kloaksystemet.
I vandløb også giftig for fisk og plankton.
Giftig for organismer, der lever i vand.
- **12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke relevant.
- **vPvB:** Ikke relevant.
- **12.6 Andre negative virkninger** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

- **13.1 Metoder til affaldsbehandling**
- **Anbefaling:**
Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsaffald. Må ikke udledes i kloaksystemet.
Destrueres i henhold til lokale regulativer.
- **Urensede emballager:**
- **Anbefaling:** Bortskaffes i overensstemmelse med myndighedernes forskrifter.

DK

(Fortsættes på side 8)

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 25.03.2014

 Revisions nr. 3

Revision: 25.03.2014

Handelsnavn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)

(Fortsat fra side 7)

PUNKT 14: Transportoplysninger

<ul style="list-style-type: none"> · 14.1 UN-nummer · ADR, IMDG, IATA 	UN3077
<ul style="list-style-type: none"> · 14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name) · ADR · IMDG · IATA 	3077 MILJØFARLIGT FAST STOF, N.O.S. (Mangan(II)-Sulfat-Monohydrat) ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (Manganese(II)-sulfate-Monohydrate), MARINE POLLUTANT ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (Manganese(II)-sulfate-Monohydrate)
<ul style="list-style-type: none"> · 14.3 Transportfareklasse(r) · ADR 	<div style="display: flex; align-items: center; gap: 10px;"> </div>
<ul style="list-style-type: none"> · klasse · Faremærkat 	9 Forskellige farlige stoffer og genstande 9
<ul style="list-style-type: none"> · IMDG, IATA 	<div style="display: flex; align-items: center; gap: 10px;"> </div>
<ul style="list-style-type: none"> · Class · Label 	9 Miscellaneous dangerous substances and articles. 9
<ul style="list-style-type: none"> · 14.4 Emballagegruppe · ADR, IMDG, IATA 	III
<ul style="list-style-type: none"> · 14.5 Miljøfarer: · Marine pollutant: · Særlige mærkningsbe (ADR): · Særlige mærkningsbe (IATA): 	Produkt indeholder miljøfarlige stoffer: Mangan(II)-Sulfat-Monohydrat Ja. Symbol (fisk og træ) Symbol (fisk og træ) Symbol (fisk og træ)
<ul style="list-style-type: none"> · 14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren · Kemler-tal: · EMS-nummer: 	Advarsel: Forskellige farlige stoffer og genstande 90 F-A,S-F
<ul style="list-style-type: none"> · 14.7 Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden 	Ikke relevant.
<ul style="list-style-type: none"> · Transport/yderligere oplysninger: 	
<ul style="list-style-type: none"> · ADR · Begrænsede mængder (LQ) · Transportkategori · Tunnelrestriktionskode 	5 kg 3 E

(Fortsættes på side 9)

Sikkerhedsdatablad ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 25.03.2014

Revisions nr. 3

Revision: 25.03.2014

Handelsnavn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)

(Fortsat fra side 8)

- **UN "Model Regulation":** UN3077, MILJØFARLIGT FAST STOF, N.O.S. (Mangan(II)-Sulfat-Monohydrat), 9, III

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

- **15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø**
- **Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**
- **Risikosætninger** Se venligst afsnit 2.
- **Nationale forskrifter:**
- **Oplysninger vedrørende beskæftigelsesbegrænsning:** Overhold arbejdsbegrænsningerne for unge.
- **15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering:** Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Alle ovenstående angivelser er baseret på vores aktuelle viden, udgør dog ikke nogen tilsikring af produktgenskaber og stifter heller ikke noget kontraktligt retsforhold.

- **Risikoangivelser**
 - H318 Forårsager alvorlig øjenskade.
 - H373 Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.
 - H411 Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.
 - R41 Risiko for alvorlig øjenskade.
 - R48/20 Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indånding.
 - R51/53 Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.
- **Datablad udstedt af:** Q&SHE
- **Kontaktperson:** sds@azelis.com
- **Forkortelser og akronymer:**
 - RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
 - IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)
 - ICAO: International Civil Aviation Organization
 - ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO)
 - ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
 - IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
 - IATA: International Air Transport Association
 - GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
 - EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
 - ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
 - CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
- *** Dataene ændret i forhold til tidligere version**

DK